

Aan

Staatssecretaris

Deadline: 1 december
2022

Ontworpen door

nota

(ter beslissing)

Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis

Datum Document

23-11-2022

Kenmerk

3472567-1040163-DMO

Aanleiding voor deze nota

In de bijlage ontvangt u het Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis (met een factsheet als bijlage), dat op 1 december naar de TK verzonden zal worden door uzelf en de minister voor Armoede, Participatie en Pensioenen (SZW) en de minister voor Volkshuisvesting (BZK).

Geadviseerd besluit

Akkoord op het Nationaal Actieplan Dakloosheid en daarmee instemmen met:

- Lancering op 5 december tijdens een landelijk event dakloosheid in Utrecht i.s.m. ministers de Jonge (MVRO) en Schouten (MAPP).
- Bestuurlijk akkoord (niet ter verzending naar de Tweede Kamer) op 5 december bestuurlijk te laten bekrachtigen.

Samenvatting en conclusies

Proces

- Na de landelijke ophaalsessies en de schrijfweken met de coalitie dakloosheid hebben de beleidsmedewerkers van de verschillende ministeries doorgeschreven aan de aanpak.
- Vorige versies zijn gedeeld met de coalitie. De belangrijkste punten van feedback daarop staan beschreven onder het kopje 'draagvlak'. De versie in de bijlage is wederom gedeeld met de coalitie zodat ze op de hoogte zijn welke versie richting de verschillende bewindspersonen is gestuurd.
- Coalitiepartners zijn over het algemeen erg te spreken over het proces tot nu toe. Noemen het een 'uniek' proces dat getuigt van lef van VWS. Ze zien de mate van co-creatie als zeer bijzonder. Wel vinden ze dat het in te hoge snelheid tot stand moest komen waardoor zorgvuldige afstemming met de achterban niet altijd even goed lukte.
- Het plan is gelijktijdig de lijn in gegaan bij SZW, BZK en VWS en de

gremia van de VNG.

- Er is door coalitiepartijen gewerkt aan een bestuurlijk akkoord (rijk, gemeenten, zorgaanbieders, woningcorporaties), waarin nader wordt ingegaan op de doelstellingen van het plan en op welke wijze partijen zich committeren/hoe zij zich hier de komende jaren voor inzetten.

Planning en proces

- Op **1 december** sturen we het plan naar de Kamer.
- Op **5 december** lanceert u het plan met MAPP en MVRO op het congres in Utrecht.
- Op **7 december** is het commissiedebat MO/BW.

Inhoud

Het plan is opgesteld aan de hand van 6 leidende principes en 6 actielijnen. De leidende principes zijn:

1. Dakloosheid voorkomen is altijd het beste
2. Huisvesting is een mensenrecht
3. Respect voor eigen keuze en regie
4. Herstelondersteuning en inzet ervaringsdeskundigheid
5. Scheiden van wonen en zorg
6. Ondersteuning is flexibel en op maat

Deze principes zijn mede voortgekomen uit het gedachtegoed van Housing First, de Finse nationale aanpak, en sluiten ook aan bij de visie van de commissie Dannenberg en het advies van de RVS 'herstel begint met een huis'. We willen deze principes inzetten als stip op de horizon, leidende principes waar we naar toe werken maar waarvan we ook weten dat ze nu (nog) niet overal realiteit zijn. We denken dat deze leidende principes nodig zijn om de stip op de horizon scherp te houden.

Daarnaast zijn 6 actielijnen geformuleerd waarin staat beschreven wie wat gaat doen en waarom. De actielijnen zijn:

1. Versterken bestaanszekerheid
2. Preventie
3. Versterken van de uitvoeringspraktijk
4. Wonen Eerst
5. Ervaringskennis in de hele beleidscyclus, op lokaal en nationaal niveau
6. Extra aandacht voor bijzondere doelgroepen: jongeren, LHBTIQ+ en dakloze EU-burgers

De ervaringen van jongeren en volwassenen zijn als rode lijn door het plan verweven. De inhoudelijke hoofdstukken zijn daarom ook opgebouwd alsof je het proces van dakloosheid doorloopt.

Risico's:

Het succes van de aanpak hangt in grote mate af van het slagen van alle acties in het programma Een Thuis Voor Iedereen én van de mate waarin gemeenten er in slagen voldoende geschikt en passend ondersteuningsaanbod in de wijk te organiseren. Externe factoren zoals de stikstofcrisis, energiecrisis en de hoge inflatie zijn onzekere factoren die ook van invloed zijn op het behalen van de doelstellingen van het opgestelde actieplan.

Belangrijkste punten ter informatie

Draagvlak partijen

VNG: Pleit voor minder nadruk op het abstractieniveau van de vele acties. Ook moet de opvang niet te snel worden afgebouwd, voordat voldoende alternatieven zijn opgebouwd. Het plan is op basis hiervan doorgelopen en het abstractieniveau van de acties en resultaten aangepast (niet het hoe, wel het wat).

Valente: Voor Valente is met name van belang dat de methode Housing First niet dichtgetimmerd is. Verder vinden zij dat genoemd moet worden dat blijvend in de opvang geïnvesteerd moet worden zolang er geen woningen beschikbaar komen en het aantal dakloze mensen alleen maar lijkt toe te nemen. Hun feedback is verwerkt.

Housing First NL: HF NL ziet graag dat het nationale beleid zich 100% committeert aan de principes van HF vanuit de overtuiging dat wanneer wordt ingeboet op één van de principes, dit niet leidt tot het uitbannen van dakloosheid. In het actieplan wordt daarom ingezet op deze ambitie maar we willen tussenvormen niet uitsluiten.

Aedes: Aedes wil met name een heldere verbinding met het programma Een Thuis voor Iedereen. Daarnaast is het voor corporaties belangrijk dat er aandacht is voor de leefbaarheid in wijken, en dat corporaties de garantie hebben dat gemeenten voldoende adequate ondersteuning aanbieden zo lang als nodig is. Aedes' inbreng is verwerkt in het plan.

Clientbelangenbehartigers en ervaringsdeskundigen (m.n. coalitie SamenThuis030): Hebben meegedacht en geschreven aan het plan maar vinden dat de genoemde maatregelen niet ver genoeg gaan. Partijen zien niet hoe dit plan daadwerkelijk de transformatie in gang gaat zetten. In gesprekken met deze partijen is afgesproken dat zij zich nu en ook in de toekomst sterk vanuit de coalitie dakloosheid blijven maken om signalen uit de uitvoeringspraktijk bij ons en gemeenten te agenderen.

Bespreekpunten

1. Kunt u **instemmen met het Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis** en hiermee met verzending naar de Tweede Kamer?
2. Kunt u instemmen met het **bestuurlijk akkoord**?
Vanuit de coalitie dakloosheid is gewerkt aan een bestuurlijk akkoord. Deze toont het commitment van diverse partijen om de doelstellingen uit het plan te behalen.

Eenduidige communicatie

- Op 1 december wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over het plan.
- De gebruikelijke communicatiekanalen van Iedereenondereendak.nl en sociale media zullen worden gebruikt om breed aandacht te schenken aan het plan. Ook hebben verschillende media aangegeven aandacht te willen schenken aan het thema dakloosheid.
- Op 5 december staat de lancering van het plan en ondertekening van het bestuurlijk akkoord op de planning, tijdens het landelijk event dakloosheid

in Utrecht.

Financiële en personele gevolgen

n.v.t.

Juridische aspecten haalbaarheid

n.v.t.

Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Het plan is zowel intern als extern uitgebreid afgestemd; sterker: het is in co-creatie met partijen tot stand gebracht.

Gevolgen administratieve lasten

n.v.t.

Toezeggingen

n.v.t.

Fraudetoets

n.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens in de colofon zijn onleesbaar gemaakt wegens bescherming van de persoonlijke levenssfeer.